

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2018 m. lapkričio 30 d.
(OR. en)

14986/18

AUDIO 113
CULT 156
DIGIT 242
COMPET 832
FISC 515
PI 173
EDUC 449

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Ankstesnio dokumento Nr.:	13949/18
Dalykas:	Tarybos išvados dėl Europos turinio stiprinimo skaitmeninėje ekonomikoje

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl Europos turinio stiprinimo skaitmeninėje ekonomikoje, kurias Taryba priėmė 2018 m. lapkričio 27 d. įvykusiame 3653-iame posėdyje. Išvados bus perduotos paskelbti Oficialiajame leidinyje.

Tarybos išvados dėl Europos turinio stiprinimo skaitmeninėje ekonomikoje

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

primindama su šiuo klausimu susijusias politines aplinkybes, kaip išdėstyta priede¹,

PRIPAŽĮSTA, KAD:

1. turinio gamybos ir turinio platinimo sektoriai, kurie apima turinį ir kūrinius iš žiniasklaidos (su audiovizualiniu, spausdintiniu ir internetiniu turiniu) ir kitų kultūros ir kūrybos sektorių yra esminiai Europos socialinio ir ekonominio vystymosi ramsčiai. Europos turinio kokybė ir įvairovė yra neatskiriamos nuo europinės tapatybės ir iš esmės svarbios demokratijai bei socialinei įtraukčiai, taip pat gyvybingiems ir konkurencingiems Europos žiniasklaidos, kultūros ir kūrybos pramonės sektoriams. Be to, šie sektoriai pasauliniu mastu stiprina Europos švelniąją galią. Dėl horizontalaus šių sektorių poveikio jie skatina inovacijas, kūrybingumą ir gerovę kitose srityse;
2. skaitmeninės ir interneto technologijos suteikia puikiausią progą skatinti naujos Europos kūrybingumo eros vystymąsi. Jos taip pat suteikia galimybę didinti prieigą prie Europos kultūros turinio, saugoti, propaguoti ir skleisti Europos kultūros paveldą, pavyzdžiui, pasitelkus virtualiąją realybę. Skaitmeninės technologijos suteikia galimybių visiems subjektams įgyti naujų įgūdžių ir žinių, kurti naujas paslaugas, produktus bei rinkas ir pasiekti naujas auditorijas. Interneto platformos, visų pirma socialiniai tinklai ir dalijimosi vaizdo medžiaga platformos, suteikia prieigą prie labai įvairaus turinio, ypač iš trečiųjų subjektų, daugybei naudotojų Europos Sąjungoje ir visame pasaulyje;

¹ Priede išvardyti atitinkami dokumentai, susiję su aptariamais klausimais (EK komunikatai, teisėkūros procedūra priimami aktai, Tarybos išvados ir t. t.).

3. tuo pačiu metu skaitmeninių ir interneto technologijų naudojimas kelia iššūkių ištisiems Europos turinio gamybos ir turinio platinimo sektoriams. Visi subjektai turi pritaikyti savo verslo strategijas, ugdyti naujus įgūdžius, plėsti žinias, pergalvoti savo organizacijų struktūrą ir įvertinti savo finansavimo ir gamybos / platinimo modelius. Didesnis duomenų naudojimas turi vis didesnę poveikį vertės grandinėms visais lygmenimis. Šie pokyčiai daro didžiulę įtaką ir naudotojų lūkesčiams bei elgesiui;
4. skaitmeninei transformacijai didelį poveikį turėjo pasaulinės interneto platformos. Visų pirma klausimų dėl skaidrumo, dezinformacijos, žiniasklaidos pliuralizmo, apmokestinimo, atlyginimo turinio kūrėjams, privatumo apsaugos, turinio populiarinimo ir kultūrinės įvairovės kelia algoritmais paremti verslo modeliai, naudojami tų interneto platformų, kurios siūlo kultūrinį ir kūrybinį turinį, įskaitant žiniasklaidos turinį, ir kurios yra grindžiamos asmeniniams poreikiams pritaikytu turinio platinimu ir į naudotojus nukreipta reklama;
5. tikslinga atkreipti dėmesį į šiuos Europos Sąjungos darbotvarkėje numatytus politinius prioritetus:
 - A. Įvairovės, matomumo ir inovacijų skatinimas
 - B. Vienodų sąlygų sudarymas
 - C. Pasitikėjimo informacija ir šaltiniais stiprinimas
 - D. Įgūdžių ir kompetencijų ugdymas;
6. atsižvelgdama į pirmiau nurodytus pokyčius ir piliečių interesus, Taryba turi reaguoti visapusiškai, nedarydama poveikio vykstančioms deryboms dėl pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų ir dėl kitos daugiametės finansinės programos;

A. ĮVAIROVĖS, MATOMUMO IR INOVACIJŲ SKATINIMAS

PABRĖŽIA, KAD:

7. žiniasklaidos pliuralizmas yra svarbus siekiant užtikrinti, kad piliečiai turėtų prieigą prie įvairios informacijos ir nuomonių. Tarpvalstybinis žiniasklaidos sektoriaus subjektų bendradarbiavimas gali padėti aprėpti kritinę masę ir pasiekti platesnes auditorijas. Pernelyg didelė turinio gamybos ir turinio platinimo sektorių koncentracija gali kelti grėsmę piliečių prieigai prie įvairaus turinio;
8. skaitmeninės technologijos teikia galimybių sudaryti palankesnes sąlygas tarpvalstybinei prieigai prie žiniasklaidos, kultūrinio ir kūrybinio turinio įvairiomis kalbomis Europoje ir už jos ribų, pavyzdžiui, pasitelkus vertimą arba subtitrus. Daug prisidėti gali Europos žiniasklaidos ir kultūros pramonės sektoriuose veikiančios platformos, suteikdamos prieigą prie Europos turinio arba pačios teikdamos turinį arba gamindamos naują Europos turinį;
9. peržiūrėta Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva (AŽPD) siekiama toliau stiprinti Europos audiovizualinio turinio propagavimą, visų pirma nustatant reikalavimus dėl Europos kūrinių dalies užsakomuosiuose kataloguose ir tokių kūrinių pastebimumo tarp užsakomųjų paslaugų. Šalia AŽPD įgyvendinant programos „Kūrybiška Europa“ paprogramę MEDIA, remiamas nenacionalinių audiovizualinių kūrinių platinimas ir propagavimas visoje Europoje;
10. tinkamos nacionalinės ir ES rėmimo priemonės gali atlikti svarbų vaidmenį skaitmeninės turinio gamybos ir turinio platinimo sektorių transformacijos procese;
11. siekiant didinti įvairios Europos žiniasklaidos, kultūrinio ir kūrybinio turinio matomumą ir pasiekti platesnę auditoriją, turinio gamybos sektoriai turi būti įtraukūs ir turėtų pateikti daug įvairių nuomonių ir perspektyvų;
12. visuomeninės žiniasklaidos organizacijos turi išlaikyti aukštą ir ilgalaikį žurnalistikos standartų bei investicijų į aukštos kokybės Europos turinį lygmenį ir toliau plėtoti naujoviškus šio turinio pateikimo visuomenei būdus,

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS, ATSIŽVELGIANČIŲ Į ATITINKAMĄ SAVO KOMPETENCIJĄ:

13. skatinti plėtoti konkurencingas Europos platformas užtikrinant prieigą prie Europos turinio ir skatinti sukurti ir naudoti internetinę Europos filmų direktoriją;
14. atitinkamai skatinti ir remti iniciatyvas ir neinvazines priemones, kuriomis skatinamas kuo platesnio masto Europos turinio ir kūrybinių, įskaitant turinį iš mažų valstybių ir mažiau paplitusiomis kalbomis, taip pat bendro intereso turinio randamumas ir prieinamumas;
15. kai tikslinga ir įmanoma, sudaryti palankesnes sąlygas visuomeninės žiniasklaidos ir privačiosios žiniasklaidos paslaugų teikėjų bendradarbiavimui, tokiu būdu Europos subjektams suteikiant galimybių geriau konkuruoti su pasauliniais subjektais ir užtikrinti Europos turinio gamybą ir prieigą prie Europos turinio interneto pasaulyje;
16. pripažinti, kad interneto platformos, kaip visi kiti subjektai, turi veikti laikydamosi taisyklių ir reglamentų tuose rinkos sektoriuose, kuriuose jos teikia savo paslaugas;
17. toliau palaikyti turinio gamybos ir turinio platinimo sektorių galimybes gauti finansinių išteklių ir pripažinti bendros gamybos vaidmenį. Kai tikslinga, laikantis Sąjungos teisės prie dinamiško Europos turinio pramonės galėtų prisidėti jungtinė valdžios sektoriaus paskatų, privačiųjų finansavimo šaltinių (pvz., rizikos kapitalas, sutelktinis finansavimas) ir viešojo finansavimo sistema;
18. propaguoti naujoviškus požiūrius auditorijos formavimo srityje ir didinti informuotumą apie tai, kad yra svarbu patikimai rinkti ir tvarkyti duomenis, visų pirma laikantis ES teisės aktų dėl duomenų apsaugos ir privatumo, kad būtų galima geriau suprasti tikslinių grupių poreikius ir lūkesčius ir praturtinti kūrybos procesą;

19. didinti socialinę įvairovę turinio gamybos sektoriuje, didinti lyčių lygybę užimtumo, teisingo atlyginimo ir matomumo atžvilgiu ir skatinti nepriklausomus mokslinius tyrimus, įskaitant nuolatinį palyginamų duomenų apie moterų, dalyvaujančių kūrybos, gamybos ir platinimo procesuose, santykinę dalį, rinkimą;

PRAŠO KOMISIJOS

20. toliau remti ir reguliariai vertinti nepriklausomą žiniasklaidos pliuralizmo stebėsenos priemonę, skirtą įvertinti žiniasklaidos pliuralizmui Europos Sąjungoje kylančią riziką skaitmeninėje aplinkoje;
21. apsvarstyti vis svarbesnius internetinio verslo modelių vaidmenis turinio gamybos ir sklaidos procesuose ir jų poveikį žiniasklaidos pliuralizmui;

B. VIENODŲ SĄLYGŲ SUDARYMAS

PABRĖŽIA, KAD:

22. siekiant įveikti iššūkius, kurie kyla dėl ekonomikos skaitmeninės transformacijos, mokesčių sistema turėtų užtikrinti, kad visos bendrovės sąžiningai sumokėtų joms tenkančią mokesčių dalį ir kad visuotiniu mastu būtų sudarytos vienodos sąlygos;
23. vyksta diskusijos ir svarstoma, kaip patenkinti skaitmeninės žiniasklaidos ir kultūrinio bei kūrybinio turinio būsimos ekosistemos poreikius, įskaitant vartotojų poreikius. Visų pirma tai yra susiję su tinkamu internetinių rinkų apibrėžimu ir atsižvelgimu į naujus, potencialiai aktualius konkurencingumo veiksnius, kaip antai didieji duomenys, algoritmai ir dirbtinis intelektas;
24. peržiūrėtos Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos taikymo sritis išplėsta siekiant užtikrinti, kad dalijimosi vaizdo medžiaga platformose platinamam audiovizualiniam turiniui būtų taip pat taikomos kokybės taisyklės dėl reklamos, nepilnamečių apsaugos nuo žalingo turinio ir plačiosios visuomenės apsaugos nuo neapykantą kurstančios kalbos ir turinio, kuris yra laikomas nusikalstama veika;

25. turinio gamybos sektoriui reikalinga palyginama statistika ir duomenų analizė;
26. yra daug įvairių interneto platformų, kuriose siūlomos įvairios funkcijos ir paslaugos. Vienose sutelkiama informacija ir sudaromos galimybės vykdyti paieškas, kitose suteikiama prieiga prie turinio bei paslaugų, sukurtų ir (arba) valdomų trečiųjų subjektų, jų priegloba ir indeksavimas, dar kitose palengvinamas prekių ir paslaugų (įskaitant audiovizualines paslaugas) pardavimas. Jos gali lygiagrečiai atlikti kelias funkcijas ir taip pat nustatyti prieigos prie turinio ar jo matomumo eiliškumą arba kitaip ją veikti;

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS, ATSIŽVELGIANT Į ATITINKAMĄ SAVO KOMPETENCIJĄ:

27. pripažinti, kad Taryboje vykstančios diskusijos apie skaitmeninės ekonomikos apmokestinimą yra aktualios;
28. skatinti teisingumą, užtikrinant, kad interneto platformos būtų skaidrios, kiek tai susiję su jų naudojimo sąlygomis, informacija apie jų veikimą, susijusią su jų platinamais kūriniais, jų sąrašų parametrais, jų eiliškumo nustatymo praktika ir jų reklamavimo praktika, kurie yra įterpti jų paslaugoje, nepažeidžiant komercinės paslapties;
29. skatinti teisingą atlygį visoje skaitmeninės vertės grandinėje;
30. toliau dirbti siekiant sudaryti tokias sąlygas, kuriomis Europos turinio kūrėjai, įskaitant kultūros ir žiniasklaidos srities specialistus, galėtų pasinaudoti skaitmeninės ekonomikos teikiamomis galimybėmis;

PRAŠO KOMISIJOS

31. toliau dėti pastangas siekiant užtikrinti vienodas sąlygas Europos turinio sektoriams, kuriuose veikia interneto platformos, atsižvelgiant į konkrečius platformų dydžius ir rūšis;
32. apsvarstyti, atsižvelgiant į skaitmeninės žiniasklaidos ir kultūrinio bei kūrybinio turinio ekosistemos raidą, kaip išvengti bet kokio konkurencijos iškreipimo;

33. toliau svarstyti su valstybėmis narėmis, kaip užtikrinti teisinį tikrumą, susijusį su interneto platformų veikla skaitmeninės žiniasklaidos ir kultūrinio bei kūrybinio turinio ekosistemoje, *inter alia*, atsižvelgiant į E. prekybos direktyvą;

C. PASITIKĖJIMO INFORMACIJA IR ŠALTINIAIS STIPRINIMAS

PABRĖŽIA, KAD:

34. atsižvelgiant į fragmentišką informacijos pasaulį ir grėsmes nacionaliniam saugumui, profesionalioji žiniasklaida atlieka vieną iš svarbiausių vaidmenų informacijos gamybos, sklaidos ir tikrinimo procesuose, todėl yra nepakeičiama viešajame diskurse. Šiame kontekste nepriklausomos visuomeninės žiniasklaidos vaidmuo saugant demokratiją, pliuralizmą, socialinę sanglaudą ir kultūrinę bei kalbų įvairovę tebėra gyvybiškai svarbus. Be to, daug privačiosios žiniasklaidos subjektų teikia turinį, kuris taip pat atitinka viešąjį interesą. Šiomis aplinkybėmis Taryba pabrėžia tiek piliečių žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumą, tiek kritiško požiūrio į šaltinius svarbą ir atkreipia dėmesį į Komisijos komunikatą dėl dezinformacijos;
35. žiniasklaidos pliuralizmas, kuris priklauso nuo žiniasklaidos priemonių nuosavybės įvairovės, nuo turinio įvairovės ir nuo nepriklausomos žurnalistikos, yra labai svarbus užkertant kelią dezinformacijos plitimui ir užtikrinant, kad Europos piliečiai būtų gerai informuoti. Bendradarbiavimas ir susivienijimai šiuose sektoriuose gali turėti teigiamą poveikį jų subjektams ekonominio tvarumo ir konkurencingumo pasauliniame kontekste atžvilgiu;
36. kadangi turinys yra vis daugiau platinimas per interneto platformas, Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos pastangas kovoti su neteisėtu turiniu internete ir neteisėtu turinio platinimu;
37. siekiant užtikrinti profesionaliąją ir nepriklausomą žurnalistiką, kintančiame žiniasklaidos pasaulyje itin svarbios yra saugios žurnalistų darbo sąlygos;
38. informatoriai atlieka svarbų vaidmenį, kad žurnalistai ir nepriklausoma spauda galėtų atlikti savo darbą ir savo kaip visuomenės sergėtojo vaidmenį;

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS, ATSIŽVELGIANT Į ATITINKAMĄ SAVO KOMPETENCIJĄ:

39. stiprinti Europos žiniasklaidos ekosistemą, siekiant užtikrinti tvarią profesionaliosios žurnalistikos produkciją ir jos matomumą, kaip piliečių įgalėjimo, demokratijos apsaugos ir veiksmingos kovos su dezinformacijos plitimu būdą;
40. užtikrinti veiksmingą žurnalistų ir kitų žiniasklaidos subjektų bei jų šaltinių apsaugą, *inter alia*, tiriamosios žurnalistikos srityje;
41. skatinti profesionaliąją žurnalistiką visose valstybėse narėse ir tarpvalstybinę žurnalistiką ugdant įgūdžius, vykdant mokymus ir kuriant naujas technologijas naujienų svetainėms;
42. skatinti nepriklausomą žurnalistiką ir apsaugoti žurnalistus nuo nederamo poveikio;
43. skatinti teisėtą turinio platinimą ir atsižvelgti į kūrybinio turinio neteisėto platinimo ir neteisėto naudojimo mažinimo svarbą;
44. užtikrinti geresnę prieigą prie informacijos ir laisvą jos srautą žiniasklaidos ir visuomenės naudai, padidinant valdžios sektoriaus skaidrumą, sustiprinant žiniasklaidos laisvę ir įgalinant piliečius pasinaudoti savo saviraiškos laisve;

PRAŠO KOMISIJOS

45. toliau remti projektus, kuriais vykdoma žiniasklaidos laisvės ir žiniasklaidos pliuralizmo stebėseną, ir teikti teisinę ir praktinę pagalbą tiems žurnalistams ir žiniasklaidos specialistams, kuriems kyla grėsmė;
46. toliau reguliariai stebėti, kaip įgyvendinamas Kovos su dezinformacija kodeksas, ir informuoti valstybes nares apie jo įgyvendinimo poveikį, ypač atsižvelgiant į 2019 m. Europos Parlamento rinkimus;
47. didinti valstybės pagalbos skaidrumą bei nuspėjamumą skaitmeninės žiniasklaidos ir kultūrinio bei kūrybinio turinio ekosistemos kontekste ir suteikti naudotojams parankią naudoti internetinę saugyklą, kurioje būtų nuoroda į taikytinas valstybės pagalbos taisykles ir atitinkamą teismų praktiką;

D. ĮGŪDŽIŲ IR KOMPETENCIJŲ UGDYMAS

PABRĖŽIA, KAD:

48. nauji pokyčiai reikalauja naujų pajėgumų. Vienas iš lemiamų veiksnių tiek naudotojams, tiek turinio kūrėjams yra žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumas. Tuo pačiu metu turinio pramonės sektorių specialistai turi turėti kūrybos, skaitmeninių ir verslumo įgūdžių derinį, kad jie galėtų kuo geriau išnaudoti esamas ir atsirandančias technologijas;

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS, ATSIŽVELGIANT Į ATITINKAMĄ SAVO KOMPETENCIJĄ:

49. skatinti ir remti žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumą ir skaitmeninį raštingumą, siekiant toliau ugdyti piliečių kritišką požiūrį į platinamą ar populiarinamą žiniasklaidos turinį ir skatinti tolesnį žiniasklaidos specialistų mokymą žiniasklaidos priemonių ir skaitmeninio raštingumo srityje;
50. pritaikyti mokymo, kompetencijų ir skatinimo programas taip, kad jos būtų labiau suderintos su tiek senų, tiek naujų žiniasklaidos priemonių ir technologijų naudojimu, kaip antai kokybiškos žurnalistikos principai, vaizdinis raštingumas, dirbtinis intelektas, blokų grandinės technologija, virtualioji realybė ir duomenų analitika. Sąlygų tiek aukštos kokybės žiniasklaidos tyrimams, tiek žurnalistiniam išsilavinimui sudarymas – tai esminiai veiksniai siekiant išlaikyti aukštą Europos žiniasklaidos pasaulio kokybę;
51. nustatyti studentų, akademikų ir šio pramonės sektoriaus struktūrinį dialogą, siekiant skatinti inovacijas turinio gamybos sektoriuose, ir panaudoti kūrybingumo ir kultūrų įvairovės potencialą kuriant inovacijas;

PRAŠO KOMISIJOS

52. didinti žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumą teikiant paramą švietimo iniciatyvoms, skirtoms tiek studentams, tiek pedagogams ir kitiems specialistams, kaip antai bibliotekininkai ir žurnalistai, taip pat rengiant tikslines informuotumo didinimo kampanijas su pilietine visuomene.

Tarybos išvados

- Tarybos išvados dėl Europos audiovizualinės politikos skaitmeniniame amžiuje, 2014 12 3, 2014/C 433/02.
- Tarybos išvados dėl kultūros ir kūrybos sankirtų, kuriomis siekiama skatinti inovacijas, ekonominį tvarumą ir socialinę įtrauktį, 2015 5 27, 2015/C 172/13.
- Tarybos išvados dėl gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir kritinio mąstymo ugdymo pasitelkiant švietimą ir mokymą, 2016 6 14, 2016/C 212/05.
- Tarybos išvados dėl kultūros prieinamumo naudojantis skaitmeninėmis priemonėmis skatinimo, daugiausia dėmesio skiriant auditorijos formavimui, 2017 12 12, 2017/C 425/04.

Teisėkūros procedūra priimami aktai

- Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos Direktyva), 2000 6 8, 2000/31/EB.
- Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo, 2001 5 22, 2001/29/EB.
- Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva), 2010 3 10, 2010/13/ES.
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas, kuriuo sukurama programa „Kūrybiška Europa“ (2014–2020 m.), 2013 12 11, Nr. 1295/2013.

Komisijos komunikatai ir rekomendacijos

- Komisijos komunikatas „Europos bendrosios skaitmeninės rinkos strategija“, 2015 5 6, COM (2015) 192 final.
- Komisijos komunikatas „Interneto platformos ir bendroji skaitmeninė rinka. Europos galimybės ir uždaviniai“, 2016 5 25, COM (2016) 288 final.
- Komisijos komunikatas „Kova su neteisėtu turiniu internete. Siekis didinti interneto platformų atsakomybę“, 2017 9 28, COM(2017) 555 final.
- Komisijos rekomendacija dėl veiksmingų kovos su neteisėtu turiniu internete priemonių, 2018 3 1, ES (2018) 334 final.

- Komisijos komunikatas „Dirbtinis intelektas Europai“, 2018 4 25, COM (2018) 237 final.
- Komisijos komunikatas „Europos kova su internetine dezinformacija“, 2018 4 26, COM (2018) 236 final.
- Komisijos komunikatas „Nauja Europos kultūros darbotvarkė“, 2018 5 22, COM (2018) 267 final.

Tarptautiniai susitarimai

- UNESCO konvencija dėl kultūros raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo, 2005 10 20.
